

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znizana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravljanje ni odgovorno. — Uredništvo in upravljanje je v Ptuju v dedalskem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zaston. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Stev. 15.

V Ptuju v nedeljo dne 26. julija 1903.

IV. letnik

Papež Leon XIII. umrl.

Eden najimenitnejših mož, kateri so sedeli na prestolu svetega Petra, je dne 20. t. m. zatisnil oči za vselej.

Leon XIII. ni več med živimi!

Umril je ob 4. uri popoldan po dolgotrajni bolezni v 94. letu. Ldom je bil iz tako ugledne rodbine grofovskega stanu po imenu Pecci. Rodil se je dne marca leta 1810 v Karpineti, malem italijanskem mestecu. Je četrти sin svojih staršev, sta Ludovika Pecci in njegove Ane, rojene Prosperi. Dva po porodu je dobil prva imena Joahim, Vincenc, Michael, Ludvik. Bogoslovke vede je pod papežem Gregorom XVI. dokončal v Rimu in prišel kmalu v veče službe. Še v zadnjih letih je postal skof in nadškof v Perugiji, kjer je bil tudi naslov kardinala.

Med tem, ko je vladal papež Pij IX., Leon ni bil nič kaj izjavljen na papeževem dvoru, teman ga je maral Antoneli, tukaj papežev. Radi tega je moral ostati v Perugiji. Šele, ko je kardinal Antoneli umrl, so Leona imeli v Rim. Tam je opravil službo kamornika svete katoliške cerkve.

Po Pijevi smrti, v začetku leta 1878, bil je Leon z veliko

možno glasov izvoljen za papeža ter je vladal nad 25. let.

Tukaj naj sledi sodba velikih mož, kateri so gotovo sestavili nekatoličani nepristransko o Leonu XIII.

Največji politik novejšega časa, namreč Bismarck je o

Leonu tako-le sodil: «Papež je moder mož, on ljubi mir in pravico!»

«Plemenitih, velikih mož potrebuje svet», tako se je izrazil pred kratkim nemški cesar Viljem, «in ker sem prepričan, da je Leon eden izmed teh plemenitih in velikih mož, kateri so svetu potrebeni, zato prosim Boga, da bi še mnogo let ohranil papeža Leona XIII.»

Leonove zadnje ure niso bile nikakor težke, temveč ljubezljivi starček je zaspal mirno, kakor je živel. Ob 12. uri je pozval k sebi kardinala, katere je vse spoznal. Vsaki od kardinalov mu je poljubil roko. Najdalje je držal roko kardinala, takozvanega kamerlenga (spremljevalca papeža), potem jim je še dal nauke, rekoč: «Vas vse čaka težka naloga, jaz vam priporočam cerkev!» Po teh besedah je dvignil roko in je zadnjikrat blagoslovil vse navzoče: «To je moj zadnji blagoslov, molite za mene!»

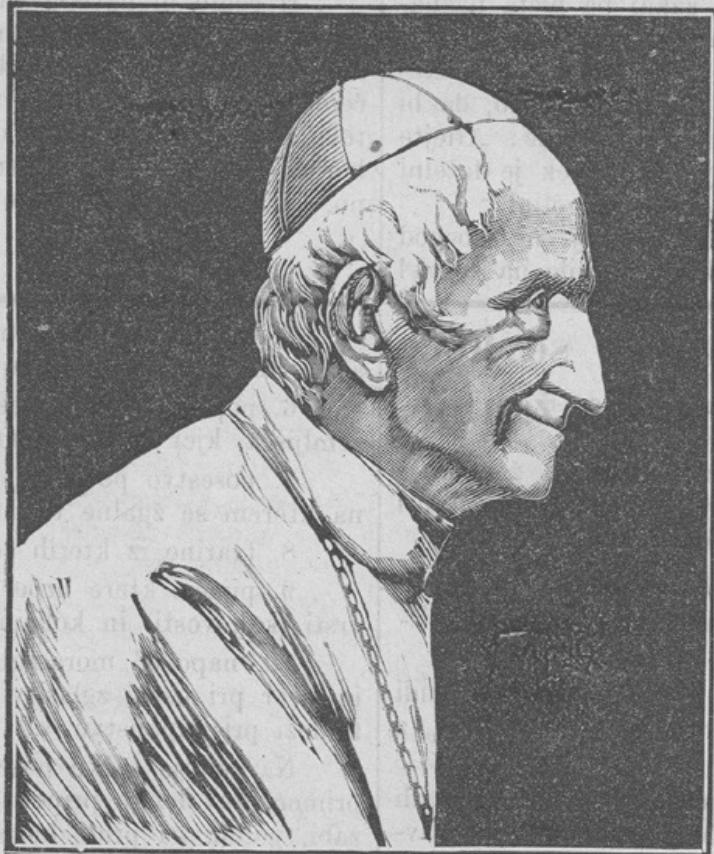
In kardinali so kleče molili za svetega očeta.

Ob 4. uri 4 minute popoldan je mirno v Gospodu zaspal.

Papež bode počival v treh krstah (trugah). Prva je iz lesa, druga iz cinka, tretja pa bode imela pokrov iz stekla (glaža).

A čudo glej, komaj ko je zatisnil milostljivi starček oči,

že se poganjajo različne stranke za njegov prestol. Toda vsa poganjjanje, vse to bode Bog odločil vsim vernim in sveti katoliški veri v prid!

Zadnja slika Leona XIII.

Obsojeni!

Proces Ornig in Kalchberg.

„Štajerc pred sodiščem“, tako so pisali mariborški klerikalni lističi in vedno in vedno so metali blato po možu, kateri jim je trn v peti, sevē kot župan nemškega mesta.

Mi smo molčali o celi stvari, ker smo hoteli zvedeti, kaj bode sodišče o tem spregovorilo, toda molčali niso nikakor drugi listi! Mariborski pisač je v svojih glasilih s pomočjo nasprotnika ptujskega župana kričal in vriskal, češ župan Ornig je — goljuf!

Kalchberg je pisal, kakor znano v Gradec pismo, v katerem je svaril nemško zvezo pred volitvo župana Orniga za deželnega poslanca, češ Ornig ni sposoben za poslanca, ker je goljuhal deželo za veliko svoto denarja v prid mesta Ptuja. To pismo je dobil gospod Ornig v roke in je tožil na to Kalchberga radi razžalenja časti. Kalchberg in njegovi zahrbtniki pa so bili tako nesramni, da so se ponudili sodišču, da hočejo za to doprinesti dokaze. Dne 14. t. m. se je vršila obravnava v tej stvari pred ptujskim sodiščem, in mariborški sodnik — ptujske sodnike je seveda Kalchberg odklonil — je obsodil gospoda plemenitega Kalchberga na štiri tedne zapora, v vsakem tednu z enim postom ter vplačanje vseh sodnijskih stroškov.

„Fihpos“ in „Gospodar“, zakaj pa nista naznala ničesar vajinim bralcem o tem dogodku?

Sramujte se nesramneži, kateri ste hoteli poštenega človeka pokopati v grob sramote, tako, da bi smel vsakdor z prstom za njim kazati rekoč: „Glejte ta človek je župan mesta Ptuja, ta človek je deželni poslanec, a sedaj je dokazano, da je goljuf!“

Sevē človek kaj rad pozabi (kaj ne gospod Kalchberg?) kar se mu je dobrega storilo na svetu!

Kako je postopati, če se hoče kuhati davščine prosto žganje.

Nameravano kuho davščine prostega žganja je zglasiti vsako leto do 15. avgusta pri županu ali pri dotičnem oddelku finančne straže.

Pri zglasenju mora stranka povedati:

1. ime in priimek ter posel in bivališče s hišnim številom vred;

2. obsežnost družine, to je število domačih ljudi in poslov, ki so pri nji na hrani in v stanovanju, z vsteto svojo osebo;

3. število, kakovost in prostornino (obseg) v litrih žgalnih priprav, kterih se hoče posluževati pri davščine prostem narejanju žganja, slučajno tudi posod za vrenje (vrvežnikov), ki se imajo rabiti;

4. ali je žgalna priprava lastnina zglasiteljeva ali pa izposojena; v slednjem slučaju se mora navesti ime in bivališče lastnikovo;

Vse kar je gospod Ornig dobrega storil za mesto Ptuj, vse, kar je storil za kmete, vse, vse bi bilo pokopano za vsigdar pod imenom — goljuf!

Dovolj priložnosti je bilo, da bi bili nasprotniki in njegovi zahrbtniki dokazali svoje trditve, nepri-stranski sodnik je vse priče povpraševal o vsaki malenkosti, a niti ne ena ni mogla izrečti, da bi imel gospod Ornig le pikico krivde na sebi.

Najboljši priči Kalchbergovi so se vrgle pred sodnikom v obraz te le besede: „Ti lažeš, čeprav si prisegel!“ —

In te besede je govoril mož, kateri je popolnoma neodvisen od gospoda župana — mož, poštenjak od pet do glave.

Da, tako lahkomišelno se je igralo za čast poštenega moža, moža, kateri ljubi kmeta bolj, kakor vsi farški podrepniki, moža, za katerega nikakor nečemo tukaj priobčiti slavospevov — ker jih ne potrebuje!

Toda tudi od druge strani je bil ta proces jak zanimiv!

Vsi klerikalni listi so se oklenili z velikim navdušenjem trditve obsojenega plemenitega Kalchberga. Seveda laž je njihova najljubša stvar!

Toda obsojeni ste vsi listi, katere vas je pisala klerikalna nedolžna bela roka, obsojeni vsi listi, ki ste v tej zadevi sprejemali dopise kmečkih narodnih voditeljev, kojih sijajen vzgled je veleznanji ptujski dohtar „slepič!“

H čemu bi navedli tukaj sijajne dokaze, kateri so se vršili pred sodnijo, h čemu bi poročali o tem, kar sta nepristanska zvedenca inženerja izrekla, h čemu vse to, našim bralcem naj zadostuje sodba gotovo nepristanskega sodnika, kateri je obsodil Kalchberga v zapor, s tem pa tudi dokazal, kako nesramno, kako brezobzirno laže vsa klerikalna druhal!

5. del leta oziroma mesec ali meseci, v katerem ali v katerih se bode žganje narejalo;

6. popisno število poslopja ali parcelno število zemljišča, kjer se ima žganje narejati;

7. posestvo po vrsti (kakovosti) in obsežnosti na katerem se žgalne tvarine pridelujejo;

8. tvarine iz katerih se bode žganje narejalo;

9. pijače, ktere hoče davščine prosto narediti, po vrsti (kakovosti) in količini v litrih;

10. napoved mora zglasitelj svojeročno podpisati, in sicer pri ustni zglasitvi na dotični pregledni poli, ki leži pri županstvu.

Na zadnjo točko posebno opozarjam, ker se na primer prav lehko pripeti, da župan na zglasitev pozabi, potem pa pride kazen in, ker dotičnik ni podpisal pregledne pole, svojega zglasila ne more dokazati ter mora plačati kazen.

Naznanila, ki se prijavijo šele po preteklu zgoraj določenega obroka, se brez izrečenega pooblastila ne smejo sprejeti, ker c. kr. finančnemu ravnateljstvu

Drugi mladenički shod.

Kako dolgo pa vendar še bode vodilo klerikalstvo našega kmeta za nos, kako dolgo vendar se bode vklanjalo spodnještajersko ljudstvo tej druhal? Klerikalne laži, hinavstvo, sladke besede, blagoslovljene „nedolžne“ roke nekaterih naših duhovnikov pripeljale so naše ljudstvo že tako daleč, da je postalo slepo in gluho, a vendar ravno v zadnjih dneh je začelo vsaj misliti, da tako ne more, ne sme iti naprej!

Opisali smo Vam prvi takozvani mladenički shod, naznanili smo Vam o zborovanju, katero se je vršilo pred kratkim na Ptujski gori, svarili smo mladeniče, tudi vse tiste zaslepljene, kateri so se vdeležili tega prvega shoda, a vse zastonj! Več kakor 14 sto takozvanih mladeničev se je dalo pregovoriti sladkim farškim jezikom — seve misleč, da si pridebe stem velike zasluge za nebesa.

V nedeljo pred tako zvanim drugim mladeničkim shodom se je pridigovalo v vseh farah od Maribora do Ljutomerja, od Urbana do Radgone samo le od tega shoda. Vsak kaplanček je kričal iz prižnice, da morajo stariši za to skrbeti, da se bodejo njihovi sinovi vdeležili te „božje poti“, grozeč jim, da bodejo imeli smrtni greh, ako ne pustijo svojih sinov k temu drugemu mladeničkemu shodu. In marsikateri siromak se je dal pregovoriti, posegel je morda po zadnje svoje groše, samo, da jih je dal svojemu sinu, še naj mu pomagajo s to božjo potjo doseči nebesko veselje. Kaplančki so skrbeli za to, da so se skinčali takozvani mladeniči z Marijinimi svetinjami in s trakovi, cerkvene zastave je dal župnik iz cerkve; vse to le na videz, vse to le, da bi bila taklerikalna demonstracija tem večja! Toda naj nam bude dovoljeno slediti celemu shodu po vrsti.

pristojna pravica, spregledati prestop navedenega obroka ozira vrednih slučajih.

Če se zglasitev prijavi v pravem času pri občinskem predstojništvu, se mora to predvsem preprijeti, obsega li zglasitev vse prej navedene napovedbe ali ne. Ako bi bila zglasitev v kteriorikoli oziru posankljiva ali nejasna, bi se morala stranka pred takim daljnim uradovanjem ali vpisom pisemo ali ustno pozvati, da zglasitev primerno popolni, oziroma nji nahajajoče se nejasnosti odstrani. Če bi se tej zahtevi ne hotelo ustreči, se mora zglasitev zavrniti. Ako se pa naznanilo ali že takoj pravtno ali po izriseni dopolnitvi smatra za popolno in pravilno, ima občinski predstojnik vse njegove napovedbe, naj so se ustno ali pisemo prijavile, vpisati v posamezne razpredelke za to določene tiskovine („pregled strank, stere hočejo žganje v domačo porabo davčine prostostarejati“). Ta tiskovina se bo županstvu v slučaju potrebe od pristojnega oddelka finančne straže zastonj poslala in naj se tedaj tam o pravem času zahteva. Izpolni se ta pregled kakor se hoče, v nemškem ali

Pri Sv. Trojici.

Že par dni poprej, kakor so mislili prirediti shod pri Sveti Trojici, se je pripeljal tje velezani prvoboritelj klerikalne spodnještajerske armade, da bi priskrbel za „mladeniče“ potreben prostor. Za več kakor 1500 je hotel imeti pijače in jedila. Oglasil se je pri krčmarju Mlinariču. Ta mu pa je odgovoril, da te društve noče in ne more sprejeti. (Mlinarič je Slovenec od pet do glave!) Svetoval je ta krčmar, naj se razdelijo „romarji“ med vse krčmarje, ker on noče, da bi se samo njemu predbavalo, da je le on sprejel klerikalne mladeniče. Tega kaplanček ni hotel in za to so sklenili, da bode slavnostno zborovanje pri Sv. Lenartu v Sl. G.

Prišla je nedelja zborovanja in slišali so se zvonovi svete Trojice daleč okrog in možnarji so pokali! Tako zvanih mladeničev je priromalo veliko število in vse so bili okinčani z trakovi in z Marijinimi svetinjami. Več kakor iz 15 far so prišli, eni so molili, drugi prepevali, tretji kričali in — preklinjali.

Tukaj si videl stopati marsikaterega kaplana, kakor kakega stotnika pred četo svojih „mladeničev“, nabranih po fari in vsak je molil, obračal je oči proti nebesom, a tam zadi pa so klicale njegove ovčice — „prokleti nemčurji!“

Po farah so imeli še prejšni dan spovedi, da bi potem pri sv. Trojici sprejeli sveto obhajilo. Toda med potom že so opazovali ljudje kako so ti mladeniči hodili skrivaje piva pit, seveda, da bi potem lažje sprejeli sveto obhajilo!

Med tem ko se je opravljala sveta daritev v cerkvi, prepevali in popivali so romarski mladeniči v gostilni Goloba, tako, da so morali poslati po „velečastitega“ očeta Hamlerja, kateri je potem tiralfante, kakor ovce v cerkev!

In ti so šli potem k obhajilu!

Pri gostilničarju Mlinariču še je bilo bolj veselo!

slovenskem jeziku, vselej pa se mora dovršeno izpolniti. Na prvi strani naj se napiše zgoraj zraven dotičnega predtiska na levi strani finančne straže pregledni okraj (komisariat) in finančne straže oddelek, na desni občina, konci napisa pa leto, za ktero se pregled napravi. Če bi ena sama pola za vse stranke ne zadostovala, naj se napravi druga pola itd. V tem slučaju pa naj se zaznamujejo posamezne pole na prvi strani pod napisom s tekočimi števili po vrsti, kakor so prišle v porabo. Tekoča števila, ki se vpišejo na drugi (znotranji) strani tiskovine v prvem razpredelku, pa se imajo tudi v tem slučaju v vseh polah zaporedno vrstiti, ne pa v vsaki poli na novo z 1 pričeti. Znotraj tiskovine se ima vsaka stranka posebej pod svoje tekoče število vpisati. Razpredelki se morajo izpolniti natančno po napovedbah stranke. Županstvu ni dovoljeno v teh razpredelkih svojevoljno izpreminjati napovedbe strank, še celo tedaj ne, če bi bile napovedbe po njegovem mnenju neistinite. Pri izpolnitvi teh razpredelkov se mora ravnati strogo po dotičnih nadpisih; potem ne more pravilna izpolnitev

Tam so morali priti celo žandarmi na pomoč, da so napravili mir. Žandarški vodja gospod Horvat in njegov pomagač sta morala čisto odločno nastopati, da se ni druhal takoj pograbila; saj je bilo več, z Marijinimi medajlami okinčanih mladenci, kateri so bili že poprej v zaporu, ker so se pregreshli proti cerkvi in Bogu.

In tudi ti mladenci so šli k obhajilu!

Jako zanimivo je, da je zmanjkalo nekemu fanteku denarja, a vendar še je hotel piti „frakelček“! No, pa je prodal svojo Marijino medajlo za par grošev svojemu tovarišu, spil hitro kar si je naročil in potem pa brzo odbežal — k obhajilu!

Ker cela druhal ni dobila prostora za zborovanje pri Sv. Trojici, odromali so opoldan k Sv. Lenartu.

Pri Sv. Lenartu.

Ob eni uri popoldan so dospeli v Sv. Lenart. „Živijo Slovenci! Nemci pa v šumo!“ „Proč z Nemci! Proč z nemškutarskim trgom Sv. Lenartom!“ tako se je glasilo vpitje nekaterih, drugi pa so na glas molili: „Češčena si Marija!“

Po velikih nemirih se jim je morala odvzeti zastava (fana) — a to so dobili s prošnjo nazaj, češ ne bodoemo je več rabili, ker so v trgu prepovedane itak bodisi nemške, bodisi slovenske zastave.

Fanta, katerega je policaj radi nesposobnega vedenja aretiral, so zopet iztrgali iz njegovih rok!

Konečno so gnali kaplani in župniki celo čredo v cirkev, v kateri pa ovcam kar nič ni ugajalo, ker so prišle zopet vse kmalu iz nje nazaj. Na cerkvenem trgu so se postavili in zopet so jih morali gnati duhovniki k zborovanju, seveda v krčmo klerikalnega gostilničarja Poliča. Pozdravil jih je tukaj občinski predstojnik Rop.

Potem je govoril znani kaplan Salezius Gomilsek od Sv. Barbare pri Mariboru. O tem govoru piše „Fihpos“ med drugim to-le:

povzročati nikakih težav. Če bi pa županstvo o kaki stvari dvomilo, naj se obrne do pristojnega oddelka finančne straže za pojasnila. Ako se vrši vpis na podlagi pismene zglasitve, se mora ta zaznamovati s tekočim številom, pod katerim je stranka vpisana v pregledni poli, ter so priložiti pregledni poli. Če se je pa zglasitev prijavila ustno ali pa tudi ustno dopolnila mora stranka takoj po izpolnitvi navedenih razpredelkov vpisane napovedbe s svojeročnim podpisom potrditi.

15. dan avgusta vsakega leta se mora pregledna pola skleniti, to je na notranji strani, neposredno pod zadnjim vpisom datirati in podpisati ter potem oskrbeti s potrdilom, ki je predtiskano na zadnji strani (na hrbtni.) Kar se tiče izgotavljenja tega potrdila, pri katerem naj se od strani županstva postopa z največjo natančnostjo in vestnostjo, ker je mero dajno za odločitev o zahtevani oprostitvi, se mora predtiskano potrdilo, če so vsi v njem navedeni pogoji pri vseh v pregledni poli vpisanih strankah polnoma izpolnjeni, samo datirati od občinskega pred-

„Posebno je bilo navdušenje veliko, ko je govornik omenjal, kako junaško in habro se borijo naši bratje Hrvati za svoje pravice. Iz sto in sto grl je zaorilo: „Živili Hrvati!“ da se je tresel nemškutarski trg Sv. Lenart.“

Cudno, da Salezius ni omenil tudi kraljevskih morilcev v Belgradu! Navdušenje bi bilo gotovo še mnogo večje!!!

Za njim sta govorila „Fihposov“ urednik kapelan Korošec in kmečki deželni poslanec Roškar, oba seveda z velikim navdušenjem za svoje klerikalne nazore. Ker niso vsi zborovalci imeli prostora, ostalo jih je nekaj zunaj pred krčmo. Ti so se zabavljali s tem, da so hoteli na vsak način mirne prebivalce lenarškega trga prisiliti k pretepu. „Paglavci, bojejlivci, ako imati korajžo pa pridite sem!“ tako in enako je kričala ta druhal, tako dolgo, dokler niso prišli tudi tukaj žandarmi da bi napravili red. Tisti pa se niso kaplanovi mladenci kar nič bali. „Špičaki so prišli, nož k redi“, tako so kričali najbolj izkušeni iz te druhal, seveda ker so imeli že dovolj z noži in z žandarmi opraviti.

Nikakor se nam ni čuditi, da so nastopali zapeljani mladenci tako, saj duhovčina sama ni drugače ravnala. Župnik Pajtlar od Sv. Ruperta na primer je hotel kmeta Križana z lastnimi svojimi blagoslovjenimi rokami natepsti, ker je ta pošteni kmet priznal, da bere — „Štajerca.“

Toda kaj bi začelo par žandarmov proti takim množicem pijanih, razburjenih fantalinov. Lenarški župan si drugače ni mogel pomagati, kakor da je dal nastopiti celo lenarško požarno brambo.

Toda glej, „kmečki“ deželni poslanec Roškar se je kar naenkrat postavil pred poveljnika požarne brambe in mu zakričal te le besede: „Požarna bramba se mora odstraniti, drugače mi ne jamčimo za mir, drugače se

stojnika podpisati in oskrbeti s srenjskim pečatom. Če pa pri kaki stranki niso vsi pogoji izpolnjeni, se morajo stranke, za katere to velja, vpisati v razpredeljeni zaznamek po razvrstiti tekočih števil pregledne pole, ktere se sprejmejo v prvi razpredelek tega zaznamka pri vsaki strani označiti vse one okolnosti, ktere se pri nji ne skladajo z istinostjo. Ako je od stranke zahtevana količina žganja v primeri z njeno družino prevelika, naj se v zaznamku navede ona količina, ktera se strinja s potrebo stranke in njene družine. Isto velja glede količine žgalnih tvarin v tem oziru, če jih je stranka v istini sama pridelala ali če vsaj navadno sama prideluje. Če se zaznamek sploh izpolni, se mora datum, podpis in pečat, kakor se samo razume, pristaviti šele konci zaznamka. Potrdilo se mora, če se je porabilo več preglednih pol, izgotoviti na vsaki poli posebej za v nji navedene stranke. Tako potrjene pregledne pole se morajo s slučajnimi pismenimi naznanimi strank vred v treh dneh po sklepnu doposlati pristojnemu oddelku finančne straže.

„Kmetovalec.“

bode tako godilo kakor na Hrvačem!

Dobro Roškar, vsaj poznamo tvojo naši deželi in cesarju udano mišlenje! Ker se je deželnii poslanec in voditelj teh klerikalnih mladeničev tako izrazil, potem pač ni čudo, da je tekla kri — kakor na Hrvaškem!

Ker si niso hoteli prebivalci trga umazati svojih rok s temi pobalinami, razišla se je cela druhal na vse kraje.

Svetile so se Marijine medajle, ko so se začeli pretepavati mladeniči romarji v Andrenah, v Šambertu, v Zgornjih Povčicah, v Drvanju, v Gočaskem vrhu, pri Sv. Rupertu i. t. d. i. t. d., povsod je tekla kri a bliščale so Marijine medalje razbojnikov.

Pa naj pove Franc Knaflič iz Andrenc, kako pobožen je bil „romar“ Fras, naj pove, kako se mu je povzročila težka telesna poškodba, tako, da ne bode najbrž nikdar več mogel rabiti svojega očesa.

In to so bili „romarji“, to so bili „mladeniči“, poštenih slovenskih kmetov!

Kam plovemo? Kmetje, ali boste še nadalje ubogali „Fihposovega“ urednika, kaplana Korosca, kateri je prav za prav vodja vseh teh zborovanj?

In vse to se je povzročilo samo radi tega, da bi se ukoreninila klerikalna moč, da bi se nahujskal slovenski narod proti sosečkemu nemškemu narodu! Kakor na Hrvaškem je tekla kri, svetili so se noži in bili ter rezali so se fantje — okinčani z Marijiniimi medaljami — kakor divjaki!

„Prišel bode čas, ko bode kamenje, ki leži po cestah, govorilo z ljudstvom,“ tako je pisal veliki poznavalec ljudstva; a tukaj ni govorilo kamenje, tukaj je molčalo ljudstvo, strmeč in čudeč se, kako daleč zamore človek priti, ako verjame vse, kar prihaja iz prižnič in iz spovednic!

Dragi nam kmečki mladeniči, kateri ste se vdeležili tega shoda, daleč, daleč ste zabredli — v blato! Toda ne obupajte, tudi za vas bode prišel čas spomanja, ko se boste streznili od klerikalne pijančine, ne obupajte, saj še imate za seboj vrle vaše štariše, poštene kmete, kateri bodejo vsaj s časom sprevideli, kaj hoče z vami mariborska črna druhal!

Nikakor vam nočemo prigovarjati, da bi postali Nemci, ne, noben človek ne sme zatajiti svoje matere, toda to je morda vsak od vas sprevidel pri tem shodu, da so nemški prebivalci nemških spodnjestajerskih trgov bolj pošteni, kakor pa slovenski lujskajoči voditelji in zastopniki ljudstva prelepe naše domovine.

rizejsko klerikalstvo, katero je v sramoto pravi častiti duhovščini, v svoje namene izkorističuje in slepari. —

Šuntarski in puntarski mariborski klerikalni lištiči neprenehamo kvasijo staro frazo „Svoji k svojim“; a to je gola sleparija. Boljši bi bil izraz „Tvoje k mojem“, kajti ta izraz bi bil opravičen. Najbolj kričijo ti listi „Svoji k svojim“ ob času volitev, da za čas omamijo volilce. Slovenski kmetje pa so že zdavnaj sprevideli, da je to samo golo sleparstvo. Sprevideli so kmetje, da „Svoji k svojim“ na primer v klerikalnih „posojilnicah“ traja le ta čas, dokler kmete klerikalci za svoje namene in koristi lovijo. V posojilnici ima kmetič le zaupanje, če ima v hlevu dva, tri pare voličkov in je v dobrem gospodarkem stanju.

Ako pa to ni, ter se kmetiču nekaj slabo godi in zares potrebuje pomoči, mora imeti po dva poroka, drugače tam ne poznajo izreka „Svoji k svojim“, čeravno si kmetič najboljši kristjan in najtrdnejši slovenski narodnjak. Vkljub vsej prošnji ne najdeš pomoči. Ko hitro pa je slovenski kmetič na kako klerikalno posojilnico navezan, že ima na sebi uzdo in klerikalni bič mu poje, vsaj ob času volitev. Zvezane ima roke, ne more več prosto po lastnem prepričanju voliti. Judež iz Karijot ga ima v rokah. To se vidi najbolj v občinah, kjer so ustanovljene klerikalne posojilnice. Zdihaje se ozirajo volilci po njih sosedih, pa kaj hočejo, klerikalno oko jih nadzoruje in jim žuga, ako ne volijo po klerikalnem receptu. V pomoč so tu in tam klerikalcem žalibog tudi še učitelji; v tem oziru spregovorimo le toliko, da čim bolj je omamljen učitelj od keribalnega duha, tem bolj je slaboumen in njegovo šolsko delovanje je celo brez uspeha za mladeničko bodočnost. Nikdar se ne najde, da bi se pajdašil bistroumen učitelj s klerikalci. —

Nadalje kvasijo „Svoji k svojim“ tudi nekateri klerikalni dohtarji, pri tem se nazivlajo za narodnjake, da le lažje odirajo slovenske kmete ter si polnijo s krvavimi kmečkimi žulji svoje gladne žepe.

V isti rog trobijo še neki klerikalni oštirji in štacunarji. Istim je narodnost deveta briga, njim je za lasten dobiček. Toda kmetje so že zdavnaj prepričani, da je pri vseh teh ljudeh „Svoji k svojim“ le sleparija, oderuščvo, zapeljevanje in hujskanje slovenskega ljudstva. Narod je njih požrešni žep in „Svoji k svojim“ je v pravem pomenu le „Tvoje k mojem“. —

Toda sprevideli so klerikalci v zadnjem času, da stara klerikalna fraza „Svoji k svojim“ nič več ne pomaga. Prišli so toraj na drugo misel ter so osnovali novo sleparsko geslo pod imenom „Mladeniški shodi“, misleč kar pri starejših in skušenih fantih in kmetih ne gre več, bode še pri mladini šlo, katera še nima skušnje in gre še rajši na led.

Vse moči in sile, vsa sredstva, prižnice, spovednice in vse verske pripomočke rabljajo in izkorističajo v ta zapeljivi namen in to le radi tega, da bi vcepili v mlada fantovska nedolžna, neiskušena srca v prvi vrsti nesramno narodno sovraščvo. Mladeniški

„Svoji k svojim in „Mladeniški shodi“.

„Mladeniški shodi,“ to je nova fraza farizejskih klerikalcev v zapeljevanje ljudstva, ker so isti sprevideli, da stara fraza „Svoji k svojim“ — noči nihovih sleparij nič več pomagati.

Slovenski kmetje zmiraj tem hitreje in lažje izlastne skušnje oči odpirajo ter zapazujejo, da jih fa-

shodi se snujeje. Očetje in matere se iz prižnič in spovednic napeljujejo in silijo, da naj sami zapeljujejo nedolžne sinove v te nesramne narodne hujskarije.

Najsvetejše verske reči se zlorablajo v te nesramne, mladino za življenje in bodočnost zapeljive namene. Obmilovanja vredna mladina se ropa in lovi in kvari za splošno družbeno življenje. Vse je namenjeno za poznejše, lahkejše izkorisčanje slovenskega ljudstva, za spravljanje slovenskega naroda pod klerikalni jarem.

To škodljivo, kaznivo podjetje nas spominja na 14. stoletje, v katerem so Turki po slovanskih pokrajnah ropali in lovili krščanske dečke ter jih odpeljali v Turčijo in tam izgojevali več let v tako zvani polk „Janičarjev“, katere so potem turški poveljniki rabili kot najkrutejše morilce kristjanov. Počačena vzgoja se je tem krščanskim dečkom tako v srce vcepila, da so isti bili trdne vere, več ko pomrijo kristjanov, bližje se sami pomikajo proti nebesom.

V mladeniških zborovanjih se nagibujejo naši mlađi fantje v prvi vrsti k sovraštvu do drugega mislečih in drugih narodov, posebno nemškega. Presodimo trezno, kam taki krivi nauki nedolžno mladino pripeljajo. Očetje in matere, pozor in trezen premislek!

(Dalje prihodnjič.)

Umori v Serbiji in njih vzroki.

(Konec.)

Dne 15. p. m. je bil Peter Karageorgijevič, kateri je do tega časa živel v Genevi na Švicarskem, od srbskega državnega zbora proklilan enoglasno za kralja. Ta izvolitev se je od ljudstva z velikim hrapom sprejela. „Bog daj kralju dolgo živeti“, tako so glasno vpili poslanci. Novega kralja ni mogel nihče dovolj hvaliti, nihče ni mogel dovolj zmerjati čez bivšega kralja. Srbi so vročekrven, kako spremenljiv narod! Na njihovo sedajno „navdušenje“ se pač ne sme nihče zanašati. Sploh pa so bile vesti o volitvi tako različne. Nekteri poslanci so se najbrž morali vdati, ker so se bali vojaštva. Tako se poroča, da je bila seja pred volitvo kralja jako burna. Še novo izvoljeni ministri se niso strinjali, dva sta zahtevala republiko (toraj vlado brez kralja), drugi so hoteli proglašiti Petra za kralja. Volitev se toraj ni vršila enoglasno.

Kar se tiče mira v deželi, tudi o njem nam ni vsega verjeti. Kdo ve, če se ne bode proslavljanje sedajnega kralja kmalu spremenilo v ravno nasprotno mišlenje.

Seveda ima novi kralj lahko stališče, ker je bil rod Obrenovičev z umorom Aleksandra popolnoma ugonoben in se mu toraj ni tekmeča bat, povrh pa še niso črnogorski knezi, ki so v sorodu s sedajnim kraljem, nikakor priljubljeni v Serbiji.

Zanimalo bode gotovo tudi naše bralce, ako podamo nekaj črtic iz srbske zgodovine.

Prvi srbski knez je bil Karageorgijevič, dedec sedajnega srbskega kralja. On je bil sin srbskega

kmeta Petronija. Ko se je naša avstrijska država leta 1787 pripravljala k vojski s Turčijo, je oborila prebivalce Serbije in jim prigovarjala, naj se vzgidejo proti Turčiji. Karageorgijevič je bil tedaj narednik (feldvebelj) neke prostovoljne srbske čete. Ustaja srbskega ljudstva se ni posrečila in Karageorgijevič je moral bežati z ženo in otroci v našo državo. Na begunu ga je prosil njegov oče, naj se vrne v srbsko deželo in naj prosi tuško vlado za odpuščanje. To je begunca tako razsrdilo, da je ustrelil svojega očeta, kličoč: „Boljše je, ako to jaz storim, kakor pa da Vas trpinčijo Turki do smrti.“ Karageorgijevič je od tega časa živel več let na Ogerskem. Potem se je vrnil zopet v Serbijo nazaj in je živel tam kot ropar. Roparji uživajo na Balkanu veliki ugled!

V letu 1804 so se zopet vzdignili Srbi proti Turkom. Karageorgijevič je postal njih vodja. Tokrat je imel srečo. Posrečilo se mu je, da je dobil Belgraj v roke in da je izgnal Turke iz srbske dežele. Ljudstvo ga je imenovalo knezom. Posebno ruska vlada ga je tako čislala v vojski, katero je imela od leta 1805—1812 z Turčijo.

Ko ste se avstrijska in ruska država leta 1815 bojevali proti francoskemu cesarju Napoleonu, se je posrečilo Turčiji, da si je srbsko deželo zopet podjarmila. Knez Karageorgijevič je zopet moral bežati na Ogersko. Med tem časom pa je prigovoril Miloš Obrenovič v Takovi Srbe, da so se na cvetno nedeljo leta 1815 zopet vzdignili zoper Turke. Toda je imel srečo ter je pregnal Turke. Zato ga je proglašilo srbsko ljudstvo dne 6. novembra 1817 za srbskega kneza. (Miloš je prvi knez in hiše Obrenovičev.) Knez Karageorgijevič, ki je bil tačas na Ogerskem, se je dal pregovoriti od svojih prijatelev, da se je vrnil zopet v Serbijo. Knez Miloš ga je da zato istega leta umoriti.

Sedaj je vladal knez Miloš in sicer jako slab. Zapravljal je deželnini denar in radi tega so ga začeli njegovi podložniki sovražiti. Leta 1839 so ga prisili, da se je moral vladni odpovedati. Sledil mu je njegov sin Milan, kateri pa je kmalu umrl. Temu sledil brat Mihail. Ta ni bil sposoben za vladni pač pa je bil jako krvoločen in neusmiljen. Ko je hotel celo za žir za svinje vpeljati novi davek, se ljudstvo vzdignilo in knez je moral bežati iz dežele.

Ljudski zbor je tedaj izvolil Aleksandra Karageorgijeviča — očeta sedajnega kralja — za kneza. Čeprav je Alekander uvedel marsikatero dobro prestavo, vendar ni bil priljubljen, ker ni hotel nikakšne vojske in ker je preveč držal z avstrijsko vladno. Radi tega so ga leta 1858 prisili, da se je moral odpovedati vladni. — Sedaj so poklicali Srbi kneza Miloša Obrenoviča na knezevski prestol. Ta je bil uže 80 let star in je umrl po dveletni vladni. Njemu je sledil zopet drugokrat njegov sin Mihail. Toda ta je bila 10. junija leta 1868 — toraj pred 35 leti — ravno isti dan, kakor sedaj bivši kralj Aleksander — umorjen. Ker knez Mihail ni imel otrok, proglašali so zadnjega potomca Obrenovičev, 14-letnega Milana (očeta umorjenega kralja Aleksandra) za kneza. I

je sprejel dne 6. marca 1889 naslov kralja Srbov. Milan je bil vedno dober priatelj Avstrije. Dne 6. marca 1889 se je odpovedal vladni in sledil mu je njegov edini zakonski sin Aleksander, kateri je prišel na tako grozen način ob življenje.

Novi kralj Peter I. Karageorgijevič je 57 let star. On slovi kot pameten, naobražen mož. Tudi se govori, da je naprednjaškega mišlenja. On ima dva sina in jedno hčer. Starejši sin, toraj prestolonaslednik je sedaj 16 let star in biva v ruski vojaški šoli.

Teklo je, kakor smo videli, v Serbiji že dovolj krv, nedolžne in dolžne, ali bode sedaj mir? Bog ve! Mirnega spanja sedajni kralj gotovo nima in ga sploh ne bode nikdar imel!

Spodnje-štajerske novice.

Živinski sejem v Framu. V pondeljek dne 27. julija t. l. bode v Framu živinski sejem. Sliši se, da pride mnogo kupcev.

Poročilo ptujskega sejma. Mestni sejem dne 15. t. m. je bil jako dobro obiskan. Prignal se je na njega 51 konjev, 748 glav goveje živine in 333 svinj. Kupčevalo in prodajalo se je jako dobro. Prihodnji živinski in letni sejem se bode vršil dne 5. avgusta, prihodnja svinjska sejma pa bodeta dne 29. t. m. in 4. avgusta.

Podolžen poskušenega umora. Ptujskemu c. kr. kazenskemu sodišču se je izročil krojač Alojz Muršec iz Dornave. Podolžen je, da je hotel že pred par leti umoriti čevljarja Horvata, doma iz Dornave.

Sv. Rupert nad Laškim. Umrl je v pondeljek 10. julija po kratki, mučni bolezni v najlepši dobi svojega življenja posestnik in izvrstni gospodar Andrej Klinar po domače Pušni. Rajnki je bil dober in skrben gospodar in v obče čislani mož, kar se je tudi pri pogrebu videlo. Na stotine ljudi od vseh krajev je prišlo spremišči preljubega prijatelja na zadnji poti. Marsikatero oko je bilo rosno. Vsa šolska mladina pod vodstvom gg. učiteljev se je vdeležila tega prevoda. — Z rajnim je Št. Ruperska občina zgušnila enega izmed najboljših mož. — Bodi mu zemljica lahka in blag spomin! P.

Smrt v studencu. Velika nesreča se je zgodila v noči od 12. do 13. t. m. v farovžkem dvorišču pri sv. Andražu v Slov. goricah. V jutro zgodaj se je stal farovški hlapec, ker je moral nakrmiti konje. Prišel je v dvorišče in tam se mu je zazdelo, kakor da bi kdo klical za pomoč: „Gerčka, samo sedaj še mi pomagaj!“ Te besede je čisto odločno razumel. Izpel je tedaj svetilnico ter preiskal celo dvorišče, a ničesar ni našel in tudi ničesar ni več slišal. Ta dogodek se mu je zdel jako čuden, zato je šel k bližnjemu sosedu ter tega poklical in mu povedal, kar je slišal. Nato sta šla oba iskat, kdo li neki potrebuje pomoći. Preiskala sta zopet celo dvorišče, a nista ničesar našla, toda zdelo se jima je, kakor da bi bila slišala v studencu čisto tiho jokati in vzdihati. Takoj sta navezala na vedrico gorečo svečo in jo spustila v studenec, kateri je 18 sežnje v

(k la f t r o v) globok. Tukaj sta zapazila nekega moža na vodi, ki si je prizadeval, da bi se rešil iz vode, katera je povprečno 2 sežnja (klafta) globoka. Klicala mu sta, naj bi se prijel za vedrico, toda pomoč je bila prišla — prepozno! Kmalu potem je nesrečnež utonil in ni ga bilo več videti na površju vode. Ko se je zdano so preiskali vodo v studenci z drogi in potegnili so iz nje mrtvega moža, katerega so spoznali kot delavca Alojza Bliš, doma iz ravno iste fare. Kako je prišel v farovško dvorišče, tega nihče ne ve in nikomur tudi ni znano, na kak način je zaredel v studenec. Farovško dvorišče je zagrajeno z visokim plotom iz lat in vrata na tem plotu so bila od znotraj zariglana. Studenec ima visoko ograjo in tudi na njem so vrata, katera pa je našel imenovani hlapec odprta. Mogoče je, da je padel Bliš v studenec v pijanosti, mogoče pa je tudi, da je bil žrtva strašanskega zločina. Na truplu komisija ni našla skoraj nikakih ran, samo tu in tam so bile roke in noge poškodovane, kar se je zgodilo najbrž vsled padca v tako globok zidan studenec. Bliš zapusti vodo in z štirimi malimi otroki.

V Dravi se je vtopil. Dne 16. t. m. se je šel v Ptiju 18 let star mizarski učenec po imenu Anton Vojsk v Dravo kopat. Ker ni bil več plavanja je utonil. Vojsk je bil priden učenec in je dobil še le pred kratkim v ptujski obrtniški šoli premijo. Stariši ne puščajte, da bi se mladina kopala na nevarnih krajih.

Veliki tepež. Pri prošenju (žegnanju) na Polensku so se stepli fantje. Najhujši med njimi so bili seveda klerikalci, toraj farovške ovčice. Neki Kekec iz Vodkovec in Sorko iz Sloma sta bila z noži jako težko ranjena, Franca Florjaniča ravnotam doma pa so tako ranili, da bode najbrž umrl.

Truplo pionirja so našli. Pionirja, kateri se je v začetku prejšnjega meseca pri ptujskem mostu ponosrečil in utonil so našli v Petrinju na Hrvaškem. Truplo je bilo skoraj popolnoma segnilo, tako, da so mrtveca komaj spoznali.

V studenčini je utonil. Dne 17. t. m. popoldan se je kopal 10 let star učenec ljudske šole Franc Muster na Bregu pri Ptiju v tako zvani studenčini. Ker ni znal plavati je utonil. Sicer so dečka kmalu potem potegnili iz vode, a bil je že mrtev. Stariši paziti na otroke!

Kaplan in trgovac v Središču. Vedno je kričal kaplan Kozel: „Idite kmetje v našo štacuno, tam boste dobili najboljše blago; tudi voščene sveče so le tam popolnoma pristne, kupujte kmetje samo pri Kolbezenu, našemu narodnemu trgovcu!“ — Kozel, vse tvoje ponudbe niso nič pomagale. Kolbezen, ki je prevzel konzumno trgovino, je moral zadnjo soboto napovedati — konkurs. Kozel, kar je fuč, je fuč. Zakaj le neki je pobegnil brat tvojega „trgovca“ v drugo deželo? Zakaj je zniknil, kakor kafra? Ako nam na to vprašanje odgovoriš, potem boste priznali tudi vse tvoje „narodno“ prizadevanje, katero si izkazal napram bratovskim hrvaškim kmeticam, katerim si rekeli: „Idite v naš stačun k Kolbeznu!“

Živel narodni kaplan, živel narodni trgovec: „Svoji k svojim!“

Zemljemerec Michelitsch utonil. Zadnjo soboto predpoldan se je šel ptujski zemljemerec Mihelitsch, kateri je opravljal ta dan svojo službo v Pristavi pri Ptiju v Dravinjo kopat. Občinski predstojnik iz Pristave ga je svaril, naj bi se varoval tamošnje globočine. A Mihelitsch je rekel, da se hoče kopati le v taki vodi, v kateri bode lahko plaval. Predstojnik je odišel, a zemljemerec se je slekel in skočil v globočino, iz katere ni prišel več na površje vode. Najbrž ga je zadela srčna kap. V soboto popoldan je šla komisija z nekaterimi pijoniri, ki so imeli ladjo s seboj iskat vtopljenika. Iskali so ga pozno v noč, a ni ga bilo mogoče najti. Tudi celi drugi dan so ga brez vspeha iskali. V pondeljek vjutro sta ga najšla občinski predstojnik in kmet Murko. Truplo so pripeljali v občinski rakvi k svetemu Vidu. Od tod je bilo pripeljano v drugi rakvi na Ptuj, iz Ptuja so je z železnico poslali v Gradec, kjer je bil Michelitsch dne 22. t. m. pokopan. Ponesrečenec je bil tako priljubljen pri kmetah, ker je bil jako ljubezljiv.

Zažgani „Štajerc“. Pred kratkim je prišel Jože Draškovič, strugar iz Dražene k krčmarju gospodu Bukšeku na Bregu pri Ptaju. Tam je ležalo več časopisov na mizi, katere je takoj začel prebirati. Med temi je našel tudi „Štajerca“. Draškoviču, klerikalcu z dušo in telesom, je tako skipela jeza, da je pograbil „Štajerca“ in ga z až gal. Radi tega ga je krčmar tožil in Draškovič je dobil tri dni zapora za svoj klerikalni glad! Dober tek!

Celjski okrajni zastop, kateri je popolnomu v rokah slovenskih prvakov, dohtarjev in drugih „navdušenih“ Slovencev se sme ponašati z jako regimentnim tajnikom. Pred par dnevi je moral ta tajnik pod ključ c. kr. kazenske sodnije, ker je zastopu več tisočakov poneveril. Kozem se piše ta poštenjak, ki je bil največji prijatelj dohtarja Seranca. In dohtar Serenc je prvi voditelj celjskih Slovencev, bogataš i. t. d. Kozem je tudi vedno kričal: „Svoji k svojim!“ No, bodovalo videli, kaj porečajo sedaj njegovi mariborski klerikalni prijatelji, kateri so grozili s tožbo vsakomur, kdor si je upal ziniti le besedico o angeljsko čistem tajniku slovenskega okrajnega zastopa celjskega.

Ogenj. V Župečki vesi so zgorela poslopja Marije Krošl. Škode mora trpeti nad 1600 kron. Zavarovana je bila za 600 kron. Ogenj je zanetil osemletni deček. Čudno je to, da je ta deček povzročil že poprej dva požara.

Radi nečistosti proti naravi. Dne 17. t. m. sta bila izročena c. kr. sodniji v Ptaju J. Veršič, mizar in njegov pomočnik J. Žurman iz Pobreža pri Ptaju, ker sta podolžena žločina po § 129 kaz. zak. (nečistost proti naravi). — Ravno istega zločina je obdolžen 17-letni J. Krajnc iz Ljubstave. Tudi ta je že pod ključem. Vsi trije spadajo v faro Sv. Vida.

Na smrt ranjen je bil mesarski pomočnik iz Ptuja J. Kumer pri Sv. Barbari v Halozah. Prišel je tje kupovat živine in je večerjal v gostilni občin-

skega predstojnika Korenjaka. Ker je nemškega rodu in mišlenja, se je nekaterim tamošnjim klerikalcem tako zameril, da so nastavili fante, kateri so ga počakali na potu — seveda 10 proti enemu — in ga grozno razmesarili. Kakor se sliši, so ga oropal tudi vsega denarja. Župnik Murkovič, rajši bi učelo tvojo mladino pametnega vedenja, kakor da nalaga denarne kazni!

Zrtva Drave. Kakor se nam piše iz Maribora se je kopal zadnjo nedeljo ob 11. uri predpoldan po mariborskem dravskem mostu 19-letni slikarski pomočnik Anton Albin iz Biglic, okrajno glavarstvo Tarnova. Ker ni znal plavati, je utonil, čeprav je bilo mnogo ljudstva na mostu in ob bregih, ki gledalo, kako se je boril z valovi. Trupla še do sedaj niso našli.

Dopisi.

Cirkovce. Dragi „Štajerc“ oprosti, da te z nekaterimi vrsticami nadlegujem. Večkrat sem te že prebiral in odkritosčeno ti moram povedati, da sem včasih dvomil nad tvojimi dopisi, posebno ako si kažeš gospodeka v črni sukni malo pošegetal. Toda prosim te, da mi to mojo krivdo odpustiš, zato danes popolnoma sprevidim, da ti nikogar po nedolžnem ne briješ v tvojem cenjenem listu. Ako se še po drugih farah nahajajo taki gospodi kaplanček, kakor ga imamo sedaj pri nas, tedaj ni čudo, akoli dobis katerega pod tvojo krtačo. Naš kaplan je krasen vzor pravega klerikalčeka. Menda ga že manjši kateri od bralcev pozna, posebno vsi tisti, kateri so slišali kaj praviti o konzumu v Rečici. Sicer pa tudi ti „Štajerc“ že bil prijel enkrat zavoljitev šolske mladine. Kaplan se je spravil najpoprej na otroke v šoli in sicer nad take, kateri so naročeni na tebe dragi nam „Štajerc“! Take otroke kapljančki na vse mogoče načine. Naše fante ima za šoparsje, dekletam očita, da pridejo kakor se je neko izrazil tako nališpane v cerkev, da imajo toliki trakov (pantelcov) na sebi, ki bi jih imele celo žiljenje dovolj za plenice! Toda ljubi Melhijor, dekletne pusti pri miru, ker tudi ti včasih kaj rad pogledaš za to ali ono. Melhijor tudi pravi, da pridejo Cirkovčani s takim vozom po spovednika, kakor ga imajo za gnoj vozit. Ljubi „Štajerc“, take šibe pa mi Cirkovčani vendar le nismo zaslužili za našo faro Svinja, krava, koza, tele, sraka, pes, šugar in pa še Bog ve kaj — to so izrazi, ki se slišijo sedaj pri nas iz prižnice, iz katere bi se morala oznanjevat božja beseda. Zorko pa samo da svojo mašo stisneš potem pa že ima puško na rami in hajd v gošo, ker tam se še dobi kaka sraka ali pa še morebiti kakšnega druga. Ljudstvo pa v cerkvi veliko več greha storii, ker čuje take pridige in take besede, katere še ne spadajo niti v krčmo, tem manje pa na prižnico. Iz tega mesta se nam je kaplan tudi pohvalil, da je iz na sedmi fari; toda jaz mislim, da hlapec, kateri ima goste gospodarje, ni kaj prida. Dragi Melhijor, ako se ne bodes poboljšal ali pa nas za vselej za-

pustil, miveg

Sedaj

ljubez

Tak

niki.

N e m

kar je

je z

za op

drugo

goved

sestni

manu

plačal

proses

počak

kater

man

vedov

gemu

prodaj

ceni!

ogenj

svojini

Ljubi

brato

je do

pokaz

svojo

navdu

50 k

misli

venci

venski

kater

rešen

ditelj

dolge

kmeč

pa se

pride

ne b

ti zo

čeli

je p

zoper

našeg

od S

kater

tične

priza

mu

Haloz

mora

180

postil, priobčil bōdem prihodnjič še nekaj bolj zanimivega. Do tedaj pa zdravo, Melhijor Zorko!

Zavedni župljan.

Iz Lukavec na Murskem polju. Dragi kmetje! Sedaj vam hočem zopet nekaj povedati, kako grozno ljubeznjiv je gospod dohtar Grosman v Ljutomeru. Tak je namreč, kakor navadno vsi slovenski odvetniki. Dne 2. t. m. je pogorelo poslopje Jožefa Nemca v Logarovcih. Ogenj mu je upepelil vse, kar je imel pri hiši, razun postelje in živine, katero je z lastno nevarnostjo rešil iz ognja, ne meneč se na opeklino, katere je pri tem moral pretrpeti. Med drugo živino je rešil tudi štiri svinje in nekaj glav govedi. A kaj se zgodi? Ko je bilo dotedncemu posetniku zgorelo poslopje, šel je k dohtarju Grosmanu, pri katerem je imel za plačati neki dolg in plačal tam na račun dolga 40 kron, ker ni imel več, prošeč dohtarja, naj ga za milega Boga vsaj par dni počaka, ker mu bode itak kmalu plačal z denarjem, katerega je imel zasluženega pri g. M. Dohtar Grosman mu je obljubil, kakor mi je Nemec sam pripovedoval, da ga bode čakal; toda za osem dni je ubogemu po ognju ponesrečenemu gospodarju Nemcu dal prodati vse svinje in jedno telico in to po jako nizkieni! In to se je zgodilo gospodarju, kateremu ni genj niti toliko pustil, da bi se s svojo ženo in s svojimi petimi otroci le enkrat nasiliti zamogel. Ljubi bralci „Štajerc“, to je slovenskih odvetnikov ratovska, tako zvana narodna ljubezen! Da pa dohtar Grosman jako „navdušen“ Slovenec, to je ukazal dovolj, ko so imeli ljutomerški nemški pevci svojo slavnost in odkritje svoje zastave. Bil je tako navdušen Slovenec, da mu je moral sodišče odmeriti 50 kron kazni. Komu ne bi dala ta stvar čudnih misli? Na eni strani ta gospod vedno kriči: „Slovenci le držino skupaj,“ na drugi strani pa da slovenskemu kmetu trpinu, kateri je ravno pogorel in tateri je v največji stiski, prodati zadnjo, iz ognja reseno živino! In taki so vsi navdušeni slovenski vojatelji na Spodnjem Štajerskem, bodisi da nosijo dolge črne suknce ali pa ime, katero že itak označi mečkega prijatelja, namreč ime — dohtar! Grosman, a se bova še videla! Do tačas pa le tiho, drugače pride prihodnjič še več! V Lukavcih dne 20. julija 1903.

Jože Mavrin.

Iz Varnice fara Leskovec. Dragi „Štajerc“, da bodeš celo na nas pozabil v tvojih predalih, hočem zopet nekaj pisati. Našega župnika so že tudi zali nekateri farmani pritiskati, da bode moral, kar preveč računil za pogrebe, poroke in krste dati opet nazaj. Se pač vidi, da je Kralj dober prijatelj nekega posečkega župnika Murkoviča Sv. Barbare! Toda ker mislim, da bode dal Kralj, tateri se je v zadnjem času zares jako poboljšal dozne denarje radovoljno nazaj, hočem mu za danes prizanesel pa ne bōdem nikakor ne našem nadučitelju, veleznanemu klerikalcu Stoklasu. Mi žalozani smo siromaki in ravno za tega „gospoda“ moramo plačevati po nepotrebnom vsako leto 50 goldinarjev, katere on v takne v svoj —

globoki klerikalni žep! Naše občine morajo plačati za tega „vrlega narodnjaka“ vsako leto omenjeno svoto, ker on noče stanovati v stanovanju, katero je odločeno za učitelje. In zakaj noče v tem stanovanju prebivati? Ker ima sam svojo posestvo blizu šole. Dobro, naj pa stanuje tam, toda to je vendarle krvica, da moramo mi toliko plačevati, ker hoče on v svojem stanovanju prebivati. Zakaj pa je omenjeno šolsko stanovanje dobro za drugega učitelja in za učiteljico? Ali je on morda toliki gospod? „Štajerc“ mi te prosimo, svetuj nam, kako bi si v tej stvari pomagali!

Varničan.

(Opomba uredništva: Pritožiti se Vam je na okrajni šolski svet in ako to ne bode nič pomagalo na delžni šolski svet!)

Razne stvari.

Farmani vseh far! Kdor je plačal za krste tako zvane „kazni“, kdor je moral šteti visoke pristojbine za pogrebe, poroke, sploh za vse crkvene opravila, ta se naj potradi v našo upravnštvo, mi mu bodo moro pomagali, da bode dobil denar nazaj. Ako ne more sam priti, pa nam naj piše. Za odgovor je priložiti znamka (marka) za 10 vinarjev. Kdor hoče zvedeti, koliko sme duhovnik za vsako posamezno cerkveno opravilo računiti, naj si kupi knjigo „Cerkvene pristojbine.“ Kje se dobi ta kmetom prepotrebna knjiga, ki velja samo 15 krajcerjev, se zve v upravnštvu našega lista.

Nekaj o ženitvi duhovnikov. Že v srednjem veku so zahtevali kmeti večkrat, naj bi se duhovniki poženili, ker niso pustili kmetic pri miru. V Našem času pa postaja ta zahteva bolj ali manj neobhodno potrebna. V Italiji, tem središču rimljanskega duha, se širi propalost duhovništva na grozovit način. Kronika jednega samega dneva pravi: V Salerni je umoril kaplan Maiorano novorojenčka, katerega mu je porodila 17-letna ljubica Tereza Barella; vrgel je v hipni jezi novorojenčka skozi okno. — V Monopoli pri Bari je umoril 60-letni župnik Dominico Colucci svojo kuharico, ker je zahtevala denar. — V nunskem samostanu sv. Ludovika v Bisagghi je skočila 21-letna nuna Saleka pl. Ascoli v vodnjak. Na mrlju se je konstatiralo, da je bila posiljena. To samo na jednem dnevnu in le največji dogodki. Kako je v drugih deželah, je itak znano. Razumevno je toraj, da je italijanska socijalna demokratična stranka pričela s živahnim agitacijo proti duhovniškemu celibatu (preproved ženitve.) Stranka zahteva, naj odda vlada državne župnije le na duhovnike, ki se oženijo. Rim se vedra brani, saj ga to najbolj boli . . .

Za rodbinsko mizo se je povsod izborno obnesla Kathreinerjeva Kneippova sladna kava. Kdor hoče piti dobro kavo in vendarle ščediti, zahtevaj le pristno Kathreinerjevo kavo v znanih izvirnih zavojih. Kar se odtehtuje in prodaja odprto, ni n i k o l i Kathreinerjeva kava; na to naj častite gospodinje še pazijo posebno. Če tudi izdano nekaj malega več, se to že izplača, zakaj r e s p o c e n i v porabi je le porabi Kathreinerjeva kava.

Pozor kmetje! Mi opozarjamo na razglas ptujskega mestnega občinskega zastopa v današnjem listu tičoč se tako zvanih španskih posestnikov zakladov, kateri hočejo po goljufiji iz premožnejših ljudi dobiti denar.

Pisma uredništva.

Rajhenburg. Gosp. Mih. Žmavc! Ker Vas župnik Cerjak nadleguje in Vam predbaciva, da ste nam Vi poslali dopis pod naslovom «Iz Rajhenburga», Vam na Vašo prošnjo potrdimo, da nam Vi dotičnega dopisa niste poslali in da z nami sploh niste v nikaki zvezi. Uredn. in upravn. «Štajerca».

Gospod Matija Goričan v Cirkovceh. Na Vašo prošnjo Vam potrdimo, da nismo dobili od Vas nikdar nikakega dopisa ali pisma. S spoštovanjem uredništvo in upravn. «Štajerca».

Popotnik iz Slovenjega Gradca. Brez podpisa, v koš! Slivnica. Dopise priobčimo prihodnjič!

Št. 4125.

Razglas.

Pred par dnevi je dobila neka gospa v Ptiju iz Madrida na Španskem pismo, v katerem ji naznana neki stotnik (hauptman) — tako se sam imenuje — da mora sedaj, ker je iz službe pobegnil, odslužiti 14-letno ječo. Temu pismu ste kmalu sledili dve drugi. V vseh treh pismih zahteva imenovani človek, naj bi dotična gospa poslala njegovemu služabniku 2000 kron. Ta denar bode, tako piše stotnik, porabil njégova hči v ta namen, da bode iz španske dežele bežala v našo državo. Nadalje naznanja, da bode prinesla ta hči, ako se ji pošljejo denarji, s seboj kovček (kofer), v katerem je natančni načrt (plan) po katerem se dajo najti denarji v znesku 600 tisoč frankov, ki so zakopani v okolici mesta Ptuja. Ako pošlje gospa zahtevanih 2000 kron, si lahko pridrži kot plačilo tretjino zakopanega denarja.

Oziraje se na dotične predpise c. kr. namestništva, se opozarjajo prebivalci mesta in dežele na te tako zvane španske posestnike zakladov, kateri niso nič druzega, kakor — goljufi. Kdor bi kako tako pismo dobil, naj je izroči brez zamude oblasti, katera bode zato skrbela, da se bodejo ti goljufi izročili roki pravice.

Ptuj dne 14. julija 1903. Župan mesta Ptuja:

J. Ornig l. r.

988

POZOR!

Za samoizdelovanje domačega jehiha rabi se „jedilna esenca“, $3\frac{1}{2}$ kg te esence na 100 litrov vode, da izvrsten dobespis. Kg. 70 kr. Za ložje preskrbovanje tudi v odprtih steklenicah po 25 kr. ta vsebina s 5 litri vode pomešana, da 5 litrov Izvrstnega jehiha. Prekupcem, ki kupijo najmanje 5 kg, dovolim še posebno znižane cene. K. WOLF, drogerija v MARIBORU, Herrengasse št. 17. — Pazi naj se ime firme. 955

Važno za občine!

Znamke (marke) za pse, lastnega izdelka, se dobijo najceneje (po 5 kr.) pri Jos. Trutschel-nu v Mariboru. 828

Posestvo

katero leži na lepem solnčnem kraju, je takoj na prodaj. Posestvo meri 14 oralov (johov) njiv, travnikov in gozdov. Hiša na posestvu je zidana in v dobrem stanu. Cena 1850 gld. Več pove posestnica Marija Mraz, Kristof št. 12, pošta Laški trg (Markt Tüffer). 993

Bivši trgovec

mlad mož, dober prodajalec, želi vstopiti v večjo trgovino v mestu ali pa v večjem trgu na Spodnjem Štajerskem. Manufakturna stroka bi mu bila najljubša; sposoben je tudi za poslovodja v kaki večji trgovini. Naslov je „Treu 800“ poste restante Gilli. 980

Kot kasirka
ali kontokoristinja želi do 1. avgusta vstopiti izurjena gospoda v službo. Naslov pove upravnika „Štajerca“. 988

Gostilna

s štačuno za mešano blago, tera ima tobaktrafiko in dovoljuječi žganje, se da pod jako ugromi pogoji v najem. Gostilna 5 minut od farne cerkve in ure od železnične postaje obljena. Več se izve pri lastniku Jožefu Pirsch pri Sv. Juriju pošta Sv. Duh (Loče).

Pridni viničarji

izurjeni v delu tičočem se vrže in sadjereje, se takoj sprejme. Več pove Josef Kossek pisarni gospoda notarja Filija v Ptiju.

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno sadilca kave in čaja, toraj s nim jamstvom za pristno narejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 lov veliko posestvo se obdare načrionalneje. Najine kave in čaja so jako aromatične in zdatne.

Kava:

Javaflor, najnižje $4\frac{3}{4}$ kg gld. 6.65, $4\frac{3}{4}$ kg gld. 5.90. Javabrasileščica $4\frac{3}{4}$ kg gld. 5.40. Pošilja se carine prosti na vsi pošto proti povzetju. Cenik zastonj in poštne pravilnosti.

TURK & družba

veleposestnika na Javi, prodaja kave in čaja v lastni režiji.

v Trstu

via Rapicio štev. 7.

Ženitna ponudba

Mladenič, 24 let star, kateri svojo trgovino želi si radi že dopisovati s pošteno deklaracijo (kot prodajalko). Oženil bi se proč od doma. Ponudba s grafijo (katera se takoj vrne se pošlejo na upravnivo jerca) pod št. 942.

Lepo posestvo

se proda pri sv. Lovrencu 1200 goldinarjev. Več pove in Mastnak, posestnik in temnec Storah pri Celju.

Leseno oglie

mehko, in po vagonih takoj Janez Cleinsch, lesni trgovinac Twine (Twimberg) Koroška.

Krojaški učenec

z dobrimi šolskimi spričevali terima veselje do te občine takoj sprejme pri Simonu Badiču kovaču v Dornavi.

za po
v IV.

Ljutor

18. julij

Mariob

brej,

preje

Darila

bode

kateri

v ačue

bile,

sto in

miječi

innisti

d pri

a rilon

premi

pride

premo

kot

ča

jarske

družb

in im

Prema

resnid

tičneg

bode

kateri

okoliš

vzreja

oziral

konjs

■ pr

rodu.

kateri

župan

enaga

kobil

da m

doma

letih

tedaj

konja

nagra

Program

**po c. kr. družbi za deželno konjerejo na Štajerskem
IV. (brejno pleme) brejnem okraju napravljeno pre-
miranje konjev v sledečih okrajih:**

Ljutom **Ljutomeru 17. julija** postaja snidenja za okraje: **8. julijer, Gornja Radgona in Radgona; v Ormožu Mariborom**, postaja snidenja za okraje: Ormož, Ptuj in Brejo, r desni breg Drave, za vsake vrste kobil za preje mladih kobil in žrebec kobilnega plemena iz Darilanavedenih okrajev. **Prične se ob 9. uri zjutraj.** Bodo za premiranje znesejo 2570 kron. Razdelilo se bodo 18 srebernih svetinj. Darilo 20 kron v zlatu, načne cenilna sodnija prizna istemu konjskemu kobilu, v katerem delokrogu so najbolje podkovane kosti in najbolje ohranjena kopita žrebet. Razven prednječih daril delile se bodo tudi od strani vis. c. kr. ministerstva za poljedelstvo srebrne državne svetinje priznalni diplomi. Vsak z državnim in deželnim arilom premovan konj dobi tablico z letno številko premiranja, ki se ima obesiti.

Pogoji premiranja: Vsak premijni posilec, kateri pride k snidenju, prizna, če je jeden njegovih konjev premovan z katerim koli zneskom, da pristopi kot član c. kr. družbi za deželno konjerejo na Štajerskem z letnim doneskom 4 kron, za katere se mu družbeni list „Der Pferdezüchter“ brezplačno pošilja. Ima tudi vse pravilne prednosti kot družbeni član. Premije se morajo prisojati le takim konjem, ki kažejo iznino lastnost in posebnost za uprego ali ježo domačega plemena v konjerejskem okolišu. Držalo se bo toraj načela: pred vsem je gledati na svrho, nato se hoče doseči pri konjerejstvu v dotičnem okolišu, t. j. kakoršno konjsko pleme bi se naj ondinejalo in redilo. Zato bodo se na prvem mestu nalo na konje, kateri so najbolj sposobni zboljševati konjsko pleme v okolišu; pod enakimi razmerami daje prednost onim konjem, kateri so dokazano dobrega konja. Le taki konji morajo konkurirati za darilo, nato pa se kažejo lastnik dokaže po spričevalu napisanem od članstva, da je konj njegova lastnina od najmanj triga leta sem. Razven pri (črez 12 letnih) starih žrebcih z žrebeti mora se dokazati od vsakega konja, da mu je oča državen ali lincecirian žrebec ali lasten domač žrebec. Nič ne dene, če je dobil konj v prejšnjih letih že enkrat ali večkrat premijo. Zamore jo dobiti bo zopet. Razstavi jeden posestnik več kot dva konja jedne vrste, smatra se kot skupna razstava in bodo z jedno od komisije priznano denarno ali častno gradivo izvrsten.

Kobilam z žrebeti prisodi se premija od četrtega do naprej brez vsakšnega omenjanja na starost, če so zdrave, krepke in dobro rejene, ter kažejo lastnosti dobre plemenske kobile in imajo seboj dovolj dobrojajoče sesno ali uže odstavljeni žrebe. Vendar se bo oziralo pri jednakih lastnostih na mlajše kobile, ki se bodo dajala prednost onim, ki so prinesle že žrebeta in tako dokazala, da so dobre za pleme. Premija se sme prisoditi le, če se dokaže s postavnim

ubrejitevskim spričevalom, da je oča žrebetu državen ali licenciran žrebec ali pa žrebec, ki je bil od posestnika doma vzrejen. Stiriletne kobile mrzlokrvnega plemena bodo premirane le, če je dokazano s postavnim ubrejitevskim spričevalom, da jih je ubrejil državen, licenciran ali lasten domač žrebec. Triletne kobile domačega plemena smejo biti ubrejene po takih žrebcih, kakor je zgoraj navedeno. Eno in dveletne žrebice morejo biti premirane, če jih je posestnik dobro vzredil in obljubujejo ugoden razvitek in daljšo dobro rast tako, da bodo kedaj dobre plemenske kobile. Žrebc in žrebeta se ne bodo premirali.

Pri letošnjem konjskem premovanju v I. (norškem) plemenskem okolišu napravile se bodo v namen razpogleda za čisto pleme okrajno kobilno-vpisne knjige. Vsaki posestnik, kateri ima svojo kobilu vpisano, dobi potrdilni list in ima pravico, jo z deželno žgavno znamko zaznamovati. Vse knjižno vpisane kobile se morajo v prihodnjem letu premijski komisiji predpeljati in je vsako spremenjenje kakor: spremena posestva, odbrejenje, zamena itd. od posestnika nezamudljivo pri svojem okrajinem zastopu naznaniti. Posestniki živalij, premiranih z državnimi darili, dobijo potrdilo, v katerem je popisan premirani konj. Konjerejci, ki se odpovejo premiji v denarji, dobijo potrdilo, v katerem se omenja odpoved in priznalni diplom. V slučaji, ko bi ne bilo dosti premiranja vrednih konj jedne vrste, morejo se prenesti premije namenjene jednej vrsti na drugo ali pa na drug konjerejski okoliš. Premije v denarjih razdeliti med dva ali več premiranja vrednih konj ni dovoljeno. Vsak posestnik, česar konj je bil premiran z državno premijo, podpiše pobotnico, s katero se zaveže, da obdrži po prijetju premije premirano žival vsaj dve leti. Ako se temu izneveri, dolžen je, vrniti premijo brez ugovora. Premije pa mu ni treba vrniti, ako dokaže, da se je nesreča zgodila, ali da žival slabo raste, ali da ni za pleme. Zoper razsodbo razsodnikov ni pritožbe. Kobile in dveletne žrebice pripeljejo se na uzdih, za enoletne žrebice zadostuje dobra knaftra. Za konje, kateri se priženejo na premiranje, se morajo prinesti živinski potni listi.

GRADEC, meseca junija 1903.

**Za c. kr. družbo za deželno konjerejo
na Štajerskem.**

Predsednik:

Tajnik:

K. vitez Haupt-Hohentrenk. Rob. Schmit vitez Tavera.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. junija: 25, 42, 71, 29, 11.
Gradec, dne 4. julija: 81, 66, 2, 65, 78.

Redka priložnost za kupiti.

Blago je zanesljivo dobro.

Bele srajce (šifon) gold. 1·20 do gld. 1·30. Bele ali pisane srajce iz platna ali pa oksforta 60, 70, 80 kr. — Spodnje hlače (gate) iz platna 40 in 50 kr. — Moške in ženske nogavice 20 kr. — Dežniki (marele), črni gld. 1·30 do 2·—.

Fini solnčniki gld. 2·—, 2·50, 3·—. — Močno obuvalo (štiftetni) za možke in ženske gld. 3·— in 4·—. Vsakovrstno obuvalo iz črnega in rujavega usnja (ledra) za možke in ženske gld. 4·— do 6·—. — Obutalo za otroke od enega leta naprej gld. 1·40 do 2·—. Velikost naj se meri na podplate, in sicer cela dolgost noge v centimetrih.

Slamnati klobuki za možke, in sicer beli za na polje in črni za praznik, po 30 do 60 kr. — Klobuki za otroke v vsaki velikosti od 25 do 50 kr. Mera naj bode v centimetrih.

Sešite možke hlače iz močne tvarine, vsakovrstne barve, gld. 1·20 do 1·50. Najbolje, da se pove dolgost v centimetrih.

Srajce (Jägerhemd) s ovratnikom (kolirom) 80 kr. do gld. 1·20, brez ovratnika 50, 60, 70 kr.

Hlačniki (Hosenträger 30, 50, 80 kr., 1 gld., za otroke 20, 30, 40 kr. — Fini žamet za oprsnike, in sicer zelene in modre barve (plis) gld. 1·40. — Črni fini žamet za čevljarje meter gld. 2·— in 2·50. — Fini črni lastin za čevljarje, meter gld. 2·— in 2·50. — Pajčelani (slari) za mrliče, beli in črni. Nagrobni venci 2, 3 in 4 gld. — Traki za vence z napisom po vsaki ceni. — Namiznice, bele, rudeče, sploh v vseh barvah gld. 1·—, 1·20, 1·50. — Servijeti 20, 25, 30 kr. — Obraščači 15, 20, 25, 30 kr. — Moderci gld. — 80 do 1·50.

V najini zalogi so vse te navedene reči, sploh vse v to stroko spadajoče blago po najnižjih cenah za dobiti. Priporočava se tudi prekupcem. Cena je nizka, postrežba priznano točna. Vsak, kdor bode enkrat kupil, bode se prepričal, da je dobro kupil. Treba je poskusiti!

Brata Slawitsch v Ptiju

958

trgovina nirenberškega in galerijskega blaga, pletenin, perila sploh vsa kovrstnega drobnega blaga itd. Prodaja se na debelo in na drobno.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali $2\frac{1}{2}$ metre dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gld. 20 kr. — Najljubejša sešita rjuha iz tenkaga domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 fl. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajevarjev. — Domače platno za „strozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptiju, Florijanski trg.

899

Jos. Kasimir, Ptuj

tik „Štajerca“

kupuje **jajca, surovo maslo** (puter), **sir, vrhje, sadje itd.** in sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svojo najbolje sortirano **špecerijsko blago, moke** (mele), **barve** (farbe) i. t. d.

Vse se prodaja na drobno in debelo. — Postrežba točna in najboljša.

963

Za prodati

964

Malo posestvo na prijetnem kraju se zavoljo starosti posestnika proda. K posestvu spada hiša in hlev. Njiva, travnik, vinograd in gozd so v najboljšem stanu. Več pove Matevž Pečnik, Sv. Andrej nad Polzelo h. št. 9

Hranilnica (šparkasa) mestne občine v Brežicah

ima pisarno v svoji lastni hiši št. 27 ter uraduje vsak pondeljek in četrtek od 8. do 12. ure dopoldne.

Vloge se polmesečno po štiri od sto obrestijo, nevzdignjene obresti se vsacega pol leta h kapitalu pripisajo in trpi rentni davek od teh obresti hranilnica sama.

Posojila se oddajajo na zemljišča (nekritnine) po 5%, na menice in proti zalogam državnih zadolžnič in drugih listin vrednosti pa po 6%.

Koncem leta 1902 je bilo stanje vlog: K 740158·42 in rezervnega zaklada K 74029·96.

Ravnateljstvo.

925

2222222222222222 Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901 K 9.316.958

Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra 1902 z obrestmi vred > 3.169.458

Od tega je odračunati: K 12.486.394

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdigne K 2.677.848

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 > 9.808.551

Hipotekarna posojila K 6.085.868·31

Mejnično stanje > 78.029·14

Posojila na vrednostne efekte > 20.601·83

Efektni zaklad > 2.919.611·—

Posestva > 184.000·—

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo

pri kreditni zadruži > 300.000·—

Vloge pri kreditnih podjetjih > 107.201·99

Stanje blagajne (kase) > 40.823·46

Glavni rezervni zaklad > 553.574·22

Posebni rezervni zaklad za kurzne diference > 298.150·69

Zaklad za penzije > 31.227·62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se pl

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

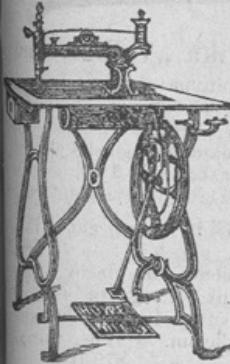
Shranjevalne vloge se sprejmejo.

Pripravna darila za sv. birmo.

J. Gspaltl

zaloga ur, biserov (juvelov), zlatnine in srebrnine priporoča svojo novo zalogo dobrih švicarskih žepnih ur za dečke in deklice iz zlata, srebra, tula-srebra in nikelna, najboljše kakovosti z dveletnim jamstvom, kakor tudi svojo novo in bogato odbrano zalogo v biserih (juvelih), zlatem in srebrnem kinču po najnižjih cenah. Zlomljeno zlato in srebro, stare ure i. t. d. se po najvišjih cenah zamenjajo.

960 Razstava v prodajalnici.

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni :

Singer A . . .	70 K — h
Singer Medium . . .	90 " — "
Singer Titania . . .	120 " — "
Ringschifchen . . .	140 " — "
Ringschifchen za krojače . . .	180 " — "
Merva A . . .	100 " — "
Merva C za krojače in čevljarje . . .	160 " — "
Merva C za krojače in črevljarje . . .	90 " — "
Mander Elastik za čevljarje . . .	180 " — "
All (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.	765

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptiju in v okolici, da L ptujska mehanična delavnica za popravila alnih strojev, bicikelnov, glasbenih avtomatov inih telegrafov ter delavnica za poniklanje ne več v Postnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več na tankem trgu, ampak

809

Barbarskih ulicah (Färbergasse) št. 7.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih

Spoštovanjem Gertrud Spružina.

litra razprodaja!

pare čevljev za 2 gld. 80 kr.

Na radi nakupa velike kvantitete iz nekega konkurza samo krahek čas. čevljev za možke, 14 cm visoki (za vezati), kako elegantni, 1 par za ženske, 14 cm visoki (za vezati), 1 par čevljev za otroke.

Vsi trije pari imajo dobre in močne podplate, so po najnovejši fasoni prav elegantno izdelani. Velikost po želji.

se plačuje čevlje razposilja po poštnem povzetju (Nachnahme) razposiljal-

na čevlje.

Ch. Jungwirth, Krakau.

Ako ne ugajajo čevlji, se zamenjajo in se pošlje drugo blago ali zahtevanje denar nazaj.

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdbergstrasse 12

pošilja že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe:

900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreže, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za goljanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijeve ploče, konopljene in gumijeve cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, steberske tehtnice, tehtnice na drog, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodje za klučavničarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

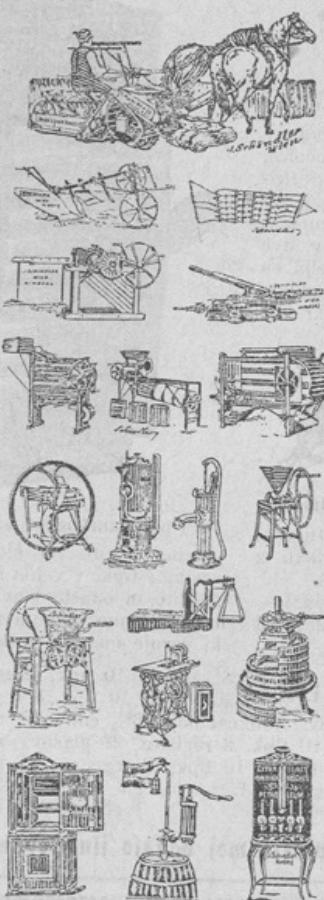
Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.
Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler

Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju

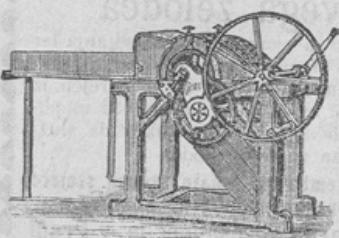
zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spati i. t. d.

30

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane 949

vitále (Göpel) mlatilnice

z najnovejšimi podlagami (lagerji), lahko tekoče

Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštnine prosto in zastonj.

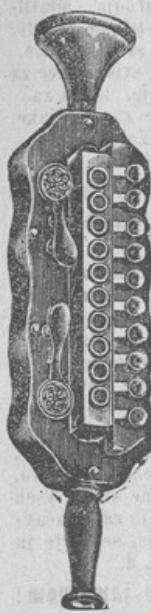
Prva fabrika za žure v Mostu (Brüx) I94 na Ceškem
razpošilja na zahtevanje zastonj in poštne prosto bogato ilustrovani cenik z 600 podobami od ur, zlatnine, srebrnine, muzikalčnega in optičnega blaga.

Hanns Konrad.

Novost!

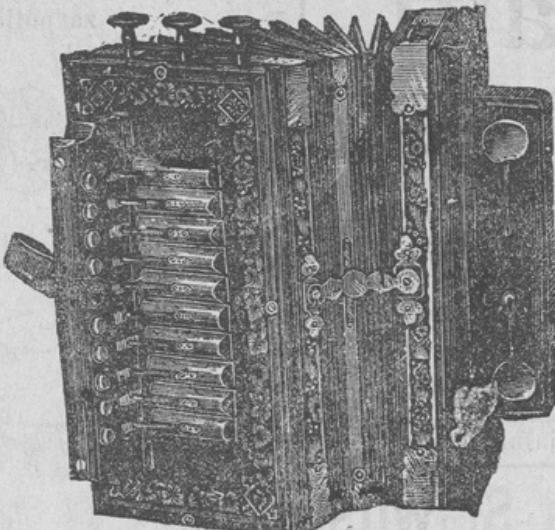
Trobilo-Akordeon

brez poznanja not zamore vsakdo pesmi, poskočnice, venčeve i. t. d. igrati. Priporoča se za društva, izlete in veselice. Ta instrument ima 10 tipk, 20 glasov, dve bas-zaklopnice in velja en komad s poudarnim navodilom vred samo 1 gld. 50 kr., tri komadi 4 gld.

Solidne ščipalnike

(cvikerje) in očale s fiinimi belimi kristalnimi stekli, z nikelnastim okovom gld. 1·20, v double-zlatu gld. 4— do 5—, v 14 kar. zlatu od 10 do 20 gld.

Priporočam najboljši fabrikat **ročnih harmonik** colnine prosto po sledenih najnižjih cenah z 1, 2 in 3 vrstami tipk, v veliki izbiri z različnimi tipkami in gumbi, pokrito in odprto klavituro, kovinskimi zaklopnicami za bas, dvojnim mehom z nikelnastim okovom in napravo, ki varuje mehove gube. Dobijo se v različnih velikostih.

Št. 696/II 10 tipk, 2 registra z dvojnim tonom, 48 glasov, velikost $33 \times 16\frac{1}{2}$ cm, gld. 47—
št. 686/III 10 tipk, 3 registri na 3 kore, 70 glasov, velikost $33 \times 16\frac{1}{2}$ cm, gld. 5·50; — št. 678 19 tipk, 2 registra z dvojnim tonom, 100 glasov, velikost 30×17 cm, gld. 8—; — št. 300 $\frac{1}{2}$, B 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost $23\frac{1}{2} \times 12$ cm, gld. 2·40; — št. 305 $\frac{1}{2}$ 10 tipk, 2 registra, 48 glasov, velikost $23\frac{1}{2} \times 12$ cm, gld. 3·40; — št. 659 $\frac{1}{2}$, 10 tipk, 2 registra, 48 glasov z dvojnim glasom, 3 vrste, trompetna velikost $31 \times 15\frac{1}{2}$ cm, gld. 4·25. 879-B

Cene ročnih harmonik:

10 tipk, 4 registri na 4 kore, 90 glasov, velikost $33 \times 16\frac{1}{2}$ cm, gld. 8—; — št. 300 $\frac{1}{2}$, B 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost $23\frac{1}{2} \times 12$ cm, gld. 3; — št. 656 $\frac{1}{2}$, 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost $31 \times 15\frac{1}{2}$ cm, gld. 4—; — št. 668 10 tipk, 2 registra, 48 glasov z dvojnim glasom, velikost $31 \times 15\frac{1}{2}$ cm, gld. 4·25.

Zahtevajte zastonj in poštne prosto moj bogato ilustrovani cenik z 600 podobami od ur, zlatnine, srebrnine in muzikalčnega blaga.

Styria=becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najimenitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold.

Brata Slawitsch v Ptiju.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lehko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Vsji deli embalaže imajo zraven stojecu postavno deponovanno varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“ Praga, Mala Strana, ogel Nerudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

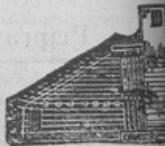
Proti vpošiljatvi K 2·56 se pošije velika steklenica in za K 1·50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptiju v lekarni g. Ignaca Behrbalb (spodnja lekarna).

896

Meinholt
dove
akord-
citre

brez poznanja not in brez učenja takoj lahko igra 21 strun, 3 manj 6 notnimi listi 6 gld. — Nemško-kanske akord-citre 7 gld. 75 kr.

Ustne
moni

z 1 zvončekom gld. 1·25, z 2 zvončki gld. 1·50.

Koncertna žvenkoča harmonika 60
Koncertna čudodelna piščalka 75
planinsko-zvončna harmonika 70

Harmonika „Volksfreund“

je prav pripravna za spremjanje inštrumentov na strune. S koncertno uglašbo gld. —80, s tremolo-uglašbo gld. 1—, z oktavno uglašbo gld. 1·20, z oktavno uglašbo gld. 1·20, z oktavno uglašbo z 20 glasovi gld. —60.

Čudovito glasbeno orodje

Novo!

Trombino

je najbolj znenčna iznajdba sedajnega. To glasbeno orodje, ki se je v vseh vročinah krogih tako hitro priljubilo, je vrstno in elegantno narejena trompeta z močnim glasom, na katero moremo trčati, tako se pridenejo k temu pristojni trčati z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj v melodijo. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, prej o taki spremnosti nihče nihče ni slušil. Najlepša zabava za društva, veselice, izlete (tudi s kolesi).

Vsek trak z notami ima 1 do 2 igri (pesmi, plese, koračnice itd.) vsakemu inštrumentu je priložen bogat imenik pesmi. Trombino stane z lahko umetnim navodilom: I. vrsta, kako fino polana, z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.; II. vrsta, kako fino poniklana, z 18 glasovi gld. 6·50. — Trakovi z notami za prvo vrsto 30 kr., za drugo 860 50 kr. — Razpošilja po poštнем povzetju:

Henrik Kertész, Dunaj I., Fleischmarkt 18—

Barvar in slikar

Feliks Rakuscha v Ptiju

h. št. 37

priporoča za vsako v njegovo stroko spadajočo de. Naročila se takoj in natančno izvršijo po nizki ceni.

Z najodličnejšim spostovanjem

Rakuscha.

„Štajerc“

„**Štajerc**“ je list, kateri ima glavni smoter, braniti spodnje - štajerske kmete pred iskoriščevanjem od strani kmečkih sovražnikov.

„**Štajerc**“ hoče mir med sosečkima na- rodoma, katera sta primorana, skupaj živeti in katera sta odvisna od en ovega.

„**Štajerc**“ radovoljno odgovarja svojim naročnikom na vsako vprašanje bodisi v gospodarskih, v tožbenih, davčnih zadevah, sploh o vsaki stvari, katera je kmetu in trgovcu na deželi potrebna. Za pismo se mora priložiti znamka za 10 vinarjev.

„**Štajerc**“ sprejema radovoljno dopise od svojih naročnikov, žeče, s tem ne- rednosti, katere škodujejo kmetu, odstraniti.

„**Štajerc**“ prinaša vsakovrstne novice iz Spodnjega Štajerja, pa tudi iz drugih dežel.

„**Štajerc**“ izhaja na leto 26 krat in ne velja več kakor 2 kroni za celo leto in se lahko naroči vsaki dan.

„**Štajerc**“ priobči oznanila po jako nizki ceni. Oznanila sama pa priobčena v tem listu, imajo veliki vspeh. Na enkratno oznanilo je dobil pred kratkim neki go- spodar 76 dopisov, tičočih se razglašene. stvari.

Stevilo „**Štajerčevih**“ naročnikov vedno raste. kmetje, obrtniki, delavci, trgovci, na- ročajte „**Štajerca**“, pošljajte mu vaša oznanila. Sedaj se tiska uže v 15 tisoč iztisih.

Naprednjaki, skrbite za razširjanje tega lista, tako, da bode kmalu postal **tednik**.

Upravnštvo in uredništvo se bode od sihmal še bolj potrudilo, po svoji moči vsaki želji naročnikov ustreči, treba pa je, da se te želje pismeno ali ustmeno naznanijo.

Naprednjaki, zahtevajte v vsaki gostilni vaš list, zahtevajte „**Štajerca**“.

Pozor beciklisti, krojači in šivilje!

Pravila becikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

Zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Be- standteile) za stroje.

Dajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Imam v zalogi vedno že rabljene in do ohranjene becikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem **Anton Fink**
mehaniker v Ptiju, Postgasse štev. 14.

Učenec

trgovino z mešanim blagom, močen, z dobrimi spričevali in z dobro odgojo, več nemškega slovenskega jezika se takoj sprejme. Naslov **Josef** Kral v Slovenjem Gradcu.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v **Ptuju**.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. **Jos. Kasimir** in v kopališču samem.

Trgovci pozor!

Ker želim vzeti špecerijsko trgovino ali pa trgo- vino z mešanim blagom, najraji na deželi ali pa v kakem trgu, v najem, zato prosim vse tiste, kateri hočejo dati svojo trgovino zanesljivemu trgovcu, naj blagovolijo poslati ponudbe s pogoji na upravnštvo „**Štajerca**“ pod „**Vstajnost**“.

Važno za čebelarje!

V zalogi knjigotržnice W. Blanke-ja v Ptiju
se dobijo

Nauki o čebeloreji

po Celestin Schachinger-ju poslovenil Avgust Lukežič, učitelj.
Obsegata vse podatke o razvoju čebele, njenem delovanju itd.

Cena 20 h, po pošti 25 h.

Veliko presenečenje!

Še nikoli take priložnosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. kravata za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan z imit. žlahtnim kamnom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno zrcalo, 1 usnjati mošnjiček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano zaporno 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predmetov za mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem, 20 pisarniških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so jako potrebni. To vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, velja samo 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej skozi Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f|14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Originalni

Singerjevi

šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji)
in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu
se brezplačno da poduk v
vseh modernih in umetnih
vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne
šivalne stroje so vedno v za-
logi.

978 logi.

Singer in Co.

akcijsko društvo

GRAND PRIX. Maribor, Herrengasse 24.

Paris 1900:

GRAND PRIX.

Maribor, Herrengasse 24.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa
tudi take za ležati, imata vedno
v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptiju.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jedнакomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadklrijajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno ayno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

FRANZ SODIA

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten) priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizborni dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrirane s podobami posiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v mesec poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistem ga zamenjam ali pa vreden denar. Moja zaloga je tako velika.

Vencel Schramm

Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene inštrumente in produkte strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 40 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse inštrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo hitro ter po najnižjih cenah izvršijo.

